

Sygn. akt I C 945/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Lucyna Szeredy

po rozpoznaniu 31 października 2018 r. w J.

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w M.

przeciwko A. J.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 945/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 14.11.2018 r.

Powód (...) z siedzibą na M. domagał się zasądzenia od pozwanego A. J. kwoty 200 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia 1 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie wnosił o zwrot kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Uzasadniając żądanie wskazał, że w dniu 01.03.2018 r. pozwany złożył – za pośrednictwem serwisu (...)pl - wniosek o pożyczkę na odległość, który obejmował swoim zakresem również udzielenie pożyczki refinansującej z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań pożyczkobiorcy względem podmiotów trzecich. Pozwany w tym celu uiścił prowizję 41 zł z tytułu udzielenia pożyczki refinansującej. W dniu (...) pożyczkodawca (...) Sp. z o.o. zawarł z pozwanym umowę pożyczki refinansującej za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. przekazując środki w kwocie 200 zł na wskazany przez pozwanego rachunek podmiotu trzeciego. Powód wskazuje, że pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki, w związku z czym wierzytelność została przelana 14.08.2018 r. przez (...) Sp. z o.o. na rzecz powoda.

Pozwany nie stawił się na rozprawie i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Powództwo w niniejszej sprawie nie zasługuje na uwzględnienie. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie stawił się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, stosownie do treści art. 339 k.p.c. uzasadnione było wydanie wyroku zaocznego. Wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Zgodnie bowiem z art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje jedynie przedstawionymi przez powoda

okolicznościami faktycznymi i może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Wprawdzie powyższe uregulowanie zawiera domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda w zakresie okoliczności faktycznych, które to zastępuje postępowanie dowodowe, jednakże ma to miejsce jedynie, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18.02.1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (vide wyrok SN z 20.10.1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki budzące wątpliwości zarówno co do legitymacji powoda do dochodzenia roszczenia objętego pozwem, jak i istnienia samej wierzytelności.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że w dniu (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) z siedzibą na M. doszło do zawarcia umowy cesji wierzytelności, stanowiącej wykonanie zobowiązań z (...) o nr (...) z (...) (kserokopia umowy cesji wierzytelności z (...) – k. 7 - 11, zawiadomienie o zdarzeniu kredytowym nr KIM (...) – k. 12, zawiadomienie o rozliczeniu z fizyczną dostawą nr Kim (...) z (...) – k. 13, notarialne poświadczenie podpisów na umowie – k. 15).

Z twierdzeń powoda wynika, że przedmiot tej umowy miała stanowić m.in. wierzytelność wobec pozwanego A. J., wynikająca z umowy pożyczki, oznaczonej jako (...) z (...) Sp. z o. o. jako pożyczkodawcą na kwotę 200 zł. Na tę okoliczność powód przedłożył wydruk komputerowy w postaci fragmentu tabeli z oznaczeniem osoby dłużnika – pozwanego A. J. i oznaczeniem wierzytelności: umowy nr (...) na kwotę 209,36 zł (por. k. 16).

Wydruk ten nie posiada jakichkolwiek cech pozwalających na jego identyfikację jako załącznika nr 1, o którym mowa w umowie cesji wierzytelności (por. umowa cesji - k. 7v, k. 13v.). Wiadomo, że stanowi on fragment obejmujący stronę 20 z 21, jednak nie sposób stwierdzić, że jest to integralna część umowy cesji złożonej w aktach sprawy na kartach 7 - 11.

Nie kwestionując faktu, że wydruk komputerowy, jako "inny środek dowodowy", o którym mowa w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c., może stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, należy pamiętać, że ich moc dowodowa podlega ocenie zgodnie z zasadami określonymi w art. 233 § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Rejonowego, zaproponowany przez powoda materiał dowodowy jest niewystarczający dla uznania wydruku (k. 16) za integralną część umowy cesji (k. 7 - 11), a tym samym za dowód nabycia przez powoda opisanej w wydruku wierzytelności. Wypada zauważyć, że sama umowa cesji została przedstawiona przez powoda z odnoszącym się do niej poświadczeniem podpisów, dokonany przez notariusza (k. 15). Z treści poświadczenia nie wynika, aby rozciągało się ono na załącznik w postaci wykazu wierzytelności, a z kolei przedstawiony wydruk wyciągu, obejmujący stronę 21 nie został poświadczony jako załącznik umowy, zawiera jedynie nieczytelny fragment pieczęci notarialnej. Brakuje w nim nawet nagłówek określającego go jako fragment załącznika nr 1.

Wobec braku jakichkolwiek dokumentów, które poświadczałyby fakt nabycia ujętej w wydruku wierzytelności, sam wydruk nie mógł stanowić samoistnej podstawy dla uznania opisanej w nim wierzytelności jako stanowiącej przedmiot zawartej cesji. Aby zaś sąd mógł udzielić ochrony prawnej, z żądaniem powinna wystąpić osoba do tego uprawniona przeciwko osobie zobowiązanej. Istnienie legitymacji procesowej bada z urzędu Sąd orzekający co do istoty sprawy. Brak legitymacji procesowej czynnej prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo. (por. H. P., Zarys metodyki pracy sędziego w sprawach cywilnych, W. 2007, s. 112).

Niezależnie od powyższego stwierdzenia, Sąd Rejonowy zauważa, że zaoferowane przez powoda dowody poddają w wątpliwość również jego twierdzenia o istnieniu zobowiązania źródłowego (umowy pożyczki), o takiej treści, jak przedstawia to w pozwie. W myśl przepisu art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący

zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej ilości. Tymczasem, powód nie wykazał, że pozwanemu wypłacono kwotę 200 zł tytułem pożyczki bądź że kwota ta trafiła, zgodnie z jego dyspozycją, na rachunek podmiotu trzeciego. Powód nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu przelania kwoty pożyczki, jak i nie przedstawił dowodu na uiszczenie przez pozwanego opłaty rejestracyjnej, na podstawie czego można by wnioskować, że zaakceptował warunki, zawarte

w umowie ramowej. W aktach sprawy znajduje się co prawda dokument poświadczający uiszczenie z rachunku pozwanego kwoty 41 zł tytułem „opłaty za refinansowanie (...)” (por. bankowe potwierdzenie operacji na kwotę 41 zł banku (...) S.A. z 01.03.2018 r. na rachunek (...) Sp. z o.o. - k. 46), jednak, mając na uwadze charakter umowy pożyczki, jako dwustronnie zobowiązującej, należy przyjąć, że warunkiem domagania się zwrotu pożyczki, jest wykazanie spełnienia własnego świadczenia pożyczkodawcy tj. wypłaty środków z tej pożyczki.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała w jakikolwiek sposób, aby pozwany uzyskał te środki bądź wydał dyspozycję wypłaty kwoty pożyczki na rzecz podmiotu trzeciego. Podkreślić należy, że pożyczkodawca (...) Sp. z o.o. korzystał z usług pośrednictwa kredytowego, świadczonych przez (...) Sp. z o.o., na rzecz której rzekomo pozwany wydał dyspozycję w celu refinansowania kwoty 200 zł, jednakże brak dowodów potwierdzających ww. okoliczności. Wobec faktu, że powód nie wykazał, aby pozwany dokonał akceptacji warunków umowy ramowej - wydruk umowy ramowej pożyczki – lendon, (...) z (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. a pozwanym (k. 17-24) nie mógł stanowić podstawy zobowiązania pozwanego. Z kolei, wydruk umowy pożyczki nr (...) z (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. a pozwanym wraz z arkuszem informacyjnym (k. 26 - 30) – wobec braku dowodu spełnienia świadczenia pożyczkodawcy – jest zdaniem Sądu niewystarczającym środkiem dowodowym dla uznania zasadności domagania się od pozwanego zwrotu kwoty 200 zł.

W niniejszej sprawie nie można tracić z pola widzenia również faktu, że powoływana przez powoda umowa pożyczki pod względem prawnym stanowi kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 993). Zgodnie, bowiem z art. 3 ust. 1 ustawy z 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1).

Przedmiotowa umowa pożyczki spełnia powyższe przesłanki, wobec czego stosuje się do niej przepisy przytoczonej ustawy. Umowa o kredyt konsumencki winna zostać zawarta w formie pisemnej (art. 29 ust. 1 u.k.k.), jakkolwiek w orzecznictwie sądów polskich powszechnie akceptuje się umowy o kredyt konsumencki, które nie spełniają wymagania formy pisemnej, zwłaszcza odnośnie do umów pożyczek zawieranych przez Internet (np. wyrok SR w S. z 14.06.2016 r., I C 19/16, (...) wyrok SR w G. z 14.06.2016 r., I C 675/15, (...) wyrok SR w Ś.z 02.11.2016 r., I C 440/16, (...) wyrok SO w S.z 12.04.2017 r., II Ca 199/17, LEX nr 2328122). W tym wypadku ustawa stawia jednak wymóg utrwalenia treści umowy na trwałym nośniku (art. 5 pkt. 17 u.k.k.).

Okoliczności niniejszej sprawy, zdaniem Sądu, wskazują, że pożyczkodawca nie wywiązał się z obowiązku przekazania konsumentowi informacji na papierze, ani na innym trwałym nośniku. Przekazał on bowiem konsumentowi informacje wymagane przepisami za pomocą konta użytkownika umieszczonego na stronie internetowej, które nie sposób uznać za trwały nośnik. Udostępnianie przez pożyczkodawcę Ramowej Umowy P., Indywidualnych Warunków Umowy oraz formularza odstąpienia od umowy poprzez strefę użytkownika (§6 pkt.6.14 ramowej umowy pożyczki) nie może być uznane za przekazywanie dokumentów w formie trwałego nośnika. Tak samo, jak w przypadku strony internetowej, pożyczkodawca ma pełny i nieograniczony dostęp do treści, które udostępnia konsumentom poprzez serwis użytkownika,

a jednocześnie, konsument nie ma żadnej gwarancji, że umieszczone w serwisie klienta informacje pozostaną w niezmienionej postaci i w pierwotnym kształcie będą dla niego dostępne (vide: stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawierające istotny pogląd dla sprawy - D 644-528/16/JS, <https://uokik.gov.pl/>).

Konkludując powyższe uwagi, Sąd Rejonowy uznał, że strona powodowa nie udowodniła, aby pozwanemu udzielono pożyczki na warunkach wskazanych w pozwie, wbrew ciężarowi dowodu wynikającemu z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 509 k.c. orzeczono jak w sentencji.